

Dragi devetošolci, oblikovane so rešitve posredovanega učnega lista. Prosiva, da si jih skrbno in odgovorno pregledate ter morebitne napake popravite.

Verjetno bo potrebno razmisliti, naloge katerih jezikovnih poglavij bo potrebno še narediti, da bo vaše znanje čim prepričljivejše.

UTRJEVANJE ZNANJA (oblikoslovje, skladnja)

1. Iz dane povedi izpiši zahtevane besedne vrste.

Rok Kosmač je že znan slovenski pevec in skladatelj.

samostalniki: Rok, Kosmač, pevec, skladatelj

pridevnika: znan, slovenski

glagol: je

veznik: in

členek: že

2. Dopolni besedno družino.

<i>samostalnik</i>	<i>pridevnik</i>	<i>glagol</i>
planinec, planinka	planinski	planinariti

3. Stopnjuh pridevnik bogat.

<i>osnovnik</i>	<i>primernik</i>	<i>presežnik</i>
<i>bogat</i>	<i>bogatejši</i>	<i>najbogatejši</i>

4. Preberi poved in reši naloge.

Zaradi sneženja so zaprli prelaz, zato smo si šli ogledat vas.

a) Izpiši glagol v osebni glagolski obliki in mu določi zahtevane kategorije.

<i>glagol</i>	<i>oseba</i>	<i>število</i>	<i>čas</i>	<i>naklon</i>	<i>vid</i>
----------------------	---------------------	-----------------------	-------------------	----------------------	-------------------

so zaprli	3.	mn.	preteklik	povedni	dovršni
smo si šli	1.	mn.	preteklik	povedni	dovršni

b) Glagolu zapreti zapiši nedovršno obliko: zapirati

c) Iz dane povedi izpiši namenilnik: ogledat

5. Uporabi pravilno obliko besed v oklepaju.

Z (gospodar Matevž) gospodarjem Matevžem sta obiskal bolno (mati) mater. V (Laško) Laškem so obnovili (pročelje) pročelje (grad) gradu.

6. Vprašaj se po podčrtanih besedah.

Žirija je aprila v Radovljici podelila praktične nagrade.

Kdo je aprila podelil praktične nagrade?

Kdaj je žirija podelila praktične nagrade?

Kje je žirija aprila podelila praktične nagrade?

7. Ustrezno izpiši stavčne člene. Predmetom določi sklon, prislovnim določilom pa vrsto.

Tekmovanje se je končalo v petek.

povedek: se je končalo

osebek: tekmovanje

prislovno določilo časa: v petek (p. d. časa)

Zmagovalka je na koncertu igrala odlično.

povedek: je igrala

osebek: zmagovalka

prislovno določilo: na koncertu (kraja), odlično (načina)

Tekmovanje je zaradi zanimanja posnela televizija.

povedek: je posnela

predmet: tekmovanje (tožilnik)

osebek: televizija

prislovno določilo: zaradi zanimanja (vzroka)

- 8. Ugotovi, ali so naslednje povedi priredno ali podredno zložene. Odgovor napiši na črto ob povedi.**
Predlagava, da najprej poiščeš vezniško besedo in jo obkrožiš. Nato določiš vrsto podredja oz. napišeš, kateri podatek se skriva v priredno zloženih povedih.

Čeprav je bilo med našim obiskom jasno vreme, nismo videli sonca.

podredje, dopustni odvisnik

Kitajska je znana proizvajalka biserov, **ki** nastajajo v školjkah.

podredje, prilastkov odvisnik

Biseri so bili lepi, **a** mene je bolj preganjal Kitajski zid.

priredje, nasprotje

Komaj sem čakal, **da** ga zagledam.

podredje, predmetni odvisnik

Ali avtor v potopisu govori o svojih **ali** tujih doživetjih?

priredje, izbira

Naredili smo si ležišča na deskah, **saj** smo bili utrujeni.

priredje, pojasnilo

9. Obkroži veznike. Napiši, kateri podatek vsebuje drugi stavek.

Zaprl so cesto v Vipavski dolini, saj je pihala močna burja.	pojasnilo
S smučmi lahko ali skačete ali izvajate razne trike.	izbira
Bil sem prepočasen, zato sem se jezil nase.	posledica
Obiskovalci bodo poslušali in gledali veseloigro.	sočasno dejanje
V Julijcih sneži, torej so bile napovedi vremenarjev točne.	sklep
Biseri so lepi, a mene je bolj prepričalo tvoje zaupanje.	nasprotje
Ne le petje, ampak tudi igra mu gre dobro.	stopnjevanje

10. Spodnje povedi nadaljuj z zahtevanim podatkom, da boš oblikoval primerne priredno zložene povedi.

V preteklosti so pošto prenašali (izbira) **ali** ...

Tega fanta ne poznam, (pojasnilo) **saj** ...

Dvignil sem slušalko (naslednje dejanje) **in** ...

Velikonočnica je zaščiten, (sklep) **torej** ...

Dobro zna igrati ne samo klavir, (stopnjevanje) **ampak tudi** lepo poje.

11. Uradna oblika življenjepisa. Prosiva te, da ponoviš, kaj je življenjepis in iz katerih delov je zgrajen.

Primer uradnega življenjepisa in njegovo obliko najdeš v delovnem zvezku. Enako velja za ravnokar obravnavano prošnjo.